

ANNEX II

Projecte Sant Pere Claver Fundació Sanitària + Consulta Jove

"La dansa com eina d'expressió i creativitat per a adolescents amb problemàtica psíquica"

Introducció

En el marc de treball de la TIAF(Taula Infància Adolescència i Família), dins del grup " Afectivitat i sexualitat saludable " han sorgit diferents iniciatives amb l'objectiu de millorar l'atenció als joves. Donat que, en la nostra zona coincidim dos equipaments públics: Graner i Sant Pere Claver Fundació Sanitària pensem que, podem encetar línies de col·laboració, aportant l'expertesa de cada dispositiu, per implementar projectes sòlids, en benefici dels joves del barri.

EL GRANER, breu descripció:

És un centre de creació i aprofundiment del llenguatge del cos i del moviment. Emmarcat dins el programa "Fàbriques de Creació" de l'Ajuntament de Barcelona, gestionat pel Consorci del Mercat de les Flors. Com a centre de creació, ofereix l'oportunitat d'aprendre sobre la forma i pràctica artística, acollint residències de creadors d'arts vives, desenvolupa projectes de cooperació artística amb altres agents, i promou la integració del llenguatge artístic contemporani en el seu context de proximitat, entre d'altres objectius. Així doncs, com equipament de titularitat pública, actua en base a diferents línies de treball, per incidir en el teixit creatiu local i internacional, des de diferents contextos.

Entenen els artistes com a, investigadors, persones que arriben amb les seves preguntes, les seves hipòtesis de treball, que no cerquen una validació de les seves propostes, més aviat, arriben per compartir les seves gramàtiques i el seu coneixement, i per fer-ho necessiten recursos diferents d'acompanyament i de recolzament.

L'experimentació, el dubte...són terrenys fràgils que necessiten temps i escolta activa. Només l'escolta activa produeix espai lliure; condició mínima i necessària per desenvolupar qualsevol tipus de creació.

SANT PERE CLAVER, FUNDACIÓ SANITÀRIA, breu descripció:

Té com objectiu prioritari la salut mental de la població. L' Hospital de dia per a adolescents, des de fa 15 anys, dona una atenció específica als adolescents amb trastorn mental. Des de fa dos anys, es completa amb un nou programa "Consulta Jove", una proposta preventiva, comunitària, oberta i espontània pels adolescents i les seves famílies.

L'art és un dels millors instruments per afavorir els recursos sans de les persones i els factors de resiliència (Boris Cyrulnik 2010, 2015). I concretament la dansa, inclou factors específics en el moment de l'adolescència, on tant important es el paper del desenvolupament corporal (Lasa, A. 2016) (Gualtero, R.- Soriano, A. 2013) .

Objectiu del projecte

L'objectiu és que els nois i noies puguin connectar amb el món de les arts vives i els llenguatges artístics, amb la seva contemporaneïtat. Això vol dir potenciar la capacitat d'expressió, simbolització, consciència de si mateixos, a nivell corporal i emocional; factors tots ells de reconeguda importància alhora d'aconseguir millorar les seves capacitats, recursos, autoestima i per tant el seu estat psicopatològic.

Cada cop es fa més evident la necessitat que tenen aquests joves de ser ajudats terapèuticament. A través de mètodes intermedis, permeten l'expressió de la seva problemàtica psíquica i també promouen certs nivells d'elaboració, a través de mitjans concrets, que fan palpables uns resultats. Aquests, per una banda, són producte d'una millora interna, però per l'altra, també es poden observar amb la consecució concreta dels objectius.

Per alguns adolescents l'interès i la motivació per ballar apareix de forma espontània. Es tracta d'una activitat que té un component lúdic, però que també pot aportar aspectes, que contribueixin al desenvolupament maduratiu del noi/a. Descobrir l'encesa, el perquè i que produeix aquest primer impuls motor emancipador creatiu, pot ser un fil conductor revelador que, obri milers de possibles camins de descoberta pròpia.

Treballar amb l'àrea del cos: desenvolupament de la motricitat, coordinació, sentit del ritme, podent progressivament millorar certs graus d'inhibició i alhora de control sobre el cos i els seus moviments, tenint en compte que aquest es relaciona també amb aspectes de personalitat i vivències pròpies. Per això proposem un projecte pilot entre GRANER i Sant Pere Claver Fundació Sanitària que promogui diàlegs múltiples, entre les dues tipologies d'habitants que configuren el nostre ecosistema: adolescents i joves i artistes.

Antecedents pràctics

Per tal de concretar la proposta d'actuació, ens hem inspirat en el model del projecte d'"EN RESIDÈNCIA" de l'Ajuntament de Barcelona, ideat en cooperació amb l'associació A Bao A Qu. Es tracta d'un projecte avalat per la seva trajectòria, implementació i èxit a més de 60 Instituts de secundària de la ciutat (<http://www.enresidencia.org/ca/>). A més a més, el GRANER, en forma part com a entitat mediatra des de fa més de 5 edicions.

En el cas d'EN RESIDÈNCIA, l'artista intervé en els instituts com a autor, desenvolupant una obra pròpia, per un grup classe que es constitueix per la realització del projecte, al llarg de tot un curs escolar, amb la presència activa de dos professors de referència del institut. La transmissió es dona fonamentalment a través de la participació, el diàleg i el contacte directe amb l'obra i amb el seu creador. La reflexió i l'anàlisi també són parts molt importants del procés d'aprenentatge que se'n deriva.

Idea clau del projecte

Acostar la creació artística com un recurs sa i amb factor de resiliència, a través del contacte directe i continuat amb artistes residents del Graner. (La distància que separa les dues seus és de 5 min a peu i un 50% dels pacients són veïns i veïnes del barri de La Marina).

Metodologia

Es tracta d'un projecte en el que les dues institucions aportarem, de forma diferenciada, l'expertesa de cadascun, per tal de fer arribar l'art, als nois i noies vulnerables.

El projecte té dos accions independents però que es complementen:

1.- Itineraris artístics

Els adolescents aniran a conèixer, familiaritzar-se i compartir els processos de creació que es gestin al Graner. S'establirà una comunicació i diàleg amb els artistes, durant els moments de l'assaig que sigui pertinent, que es concretarà entre els dos equipaments. Es tracta, de veure en directe el que suposa la feina d'artista, que alhora implica també conèixer, tot un seguit de tasques que hi ha al voltant del fet artístic. Suposa doncs, diferents maneres d'obrir els coneixements dels adolescents, a nivell de sensibilitat i de propostes d'ofertes formativo-laborals.

Calendari i propostes de sessions:

Sessió1

22 de Novembre: El Conde de Torrefiel

www.elcondedetorrefiel.com/

"peça nova en procés"

Sessió2

13 de Desembre: Cris Blanco (artista local)

<http://www.tea-tron.com/cristinablanca/blog/>

"AGITADOR VORTEX"

<https://www.youtube.com/watch?v=O2oihQbu1RE>

Sessió3

17 de Gener: Javier Vaquero (Madrid)

"DANZAS PRIMITIVAS"

<https://vimeo.com/97266452>

Sessió4

14 de Febrer: Bárbara Sánchez (Sevilla)

<http://barbarasanchez.es/bio/>

"ELECTROHUMOR"

<https://www.youtube.com/channel/UCW7CIT70msYrAjgqcMZAtYg>

Sessió5

14 de Març: Guy Nader i Maria Campos (artista local)

<http://www.gn-mc.com/ca/>

"TIME TAKES"

<https://www.youtube.com/watch?v=QAv5Cpq1Dso>

Sessió6

11 de Abril: La Veronal (artista local)

<http://www.laveronal.com/>

"SIENA"

<https://www.youtube.com/watch?v=2FNP2lkaJbo>

Sessió7

16 de Maig: Claudia Müller (Brasil)

<https://www.claudiamuller.com/uma-coreografia-de-relacoes-2012/>

Sessió8

13 de Juny: Colectivo Sr. Serrano (artista local)

<https://www.srserrano.com/ca/>

CANAL VIMEO

<https://vimeo.com/srserrano>

Sessió9

11 de Juliol: Macarena Recuerda (Bilbao)

<http://www.macarenarecuerdashepherd.com/>

"That's the story of my Life"

<http://www.macarenarecuerdashepherd.com/thats-the-story-of-my-life.html>

Sessió10

22 d'Agost: Anotaciones para hacer pensar hacer (Argentina- Uruguay – Mexic – España)

http://www.campoabierto.uy/es_ES

Sessió11

12 de Setembre: Txalo Toloza i Laida Azkona (Chile – Pamplona)

<https://miprimerdrop.wordpress.com/>

"TRÓPICO DE TIERRA QUEMADA"

<https://vimeo.com/90657894>

Sessió12

10 d' Octubre: Roser López Espinosa (artista local)

<http://www.roserlopez.com/#&panel1-1>

"LOWLAND"

<http://www.roserlopez.com/lowland.html>

Sessió 13

14 de Novembre: B- Dance (Taiwan)

<http://bdance20143.wixsite.com/taiwan-b-dance>

Sessió14

5 de Desembre: Pere Faura

<http://www.perefaura.com/>

[Ballar – TV3](#)

*Dimecres de 14. 00 a 14.30 (30' min)

2.- Creació col·lectiva d'una obra d'autoria, de la mà d'un artista professional

Un grup de nois i noies del Hospital de dia i/ o de Consulta Jove, acompanyats per un professional de la salut mental, i interessats a fer una acció performativa / obra artística d'autoria col·lectiva amb un coreògraf del Graner, concretament, Bárbara Bañuelos.

Iniciaran un període de recerca i d'assaig, que podrà finalitzar amb una actuació pública del resultat de la feina feta (Novembre18 – Març 18)

Bàrbara Bañuelos (Madrid) - RESIDENCIA ARTISTICA A SANT PERE CLAVER

Bàrbara Bañuelos, formada, deformada i transformada entre Burgos, Madrid, Londres i Nova York, compagina el seu treball escènic amb diversos projectes musicals. Amb "Inventari: memòries d'una aspiradora", el seu projecte més recent, ha estat, al costat de centenars de papers i objectes rebutjats que ha anat recopilant en els últims vint anys, en els sòls d'espais escènics i expositius com el Musac, Artium, Caixa Fòrum, Teatre Pradillo, Festival Escena Oberta.

Actualment està en procés d'investigació i creació de "El meu pare no era un famós escriptor rus". Un projecte d'Investigació social i creació escènica. Als 14 anys vaig descobrir un secret familiar, un secret que podia canviar la meua història, la història d'una família i del seu entorn social. Tot això em va fer reflexionar sobre la memòria individual i com aquesta conforma la història col·lectiva. A partir d'aquell moment investigo, documento testimonis, recopilo informació institucional i indago sobre esdeveniments i fets similars dins d'un context social i d'una època determinada. Aquest documental escènic pretén ser un recorregut pels conceptes d'arxiu, record, document, història, memòria, imatge, cos, narració, imaginació, passat, futur i present. Un documental més enllà de la pantalla i de la imatge projectada, on el fet escènic, l'experiència cinematogràfica i allò corporal s'expandeixen per generar una nova mirada, un nou lloc per descobrir el paper del cos (re)actualitzant el passat, el record i la memòria en relació a la història i al seu context escènic.

Forma part de Ju. grup musical que sorgeix com a laboratori de creació i composició i que es consolida amb un primer àlbum en 2015 "Poc Adrede Mai" i amb un segon "Tot i el cap" que sortirà aquesta primavera. A més, és la veu, el cap i la mà escarbadora d'Elephant Pit, projecte musical de versions i amb el qual ha recorregut sales nacionals, espais efímers i festivals no convencionals.

<http://cargocollective.com/barbarabanuelos>

Recursos humans

Participaran els equips del Graner, Hospital de dia i Consulta Jove.

Dedicació específica d'un coreògraf del Graner i un professional de Salut mental de Sant Pere Claver (grup estable).

Artistes residents del GRANER al llarg 2017 – 2018.

Coordinació col·legiada Sant Pere Claver Fundació i Graner : Assumpció Soriano (responsable assistencial de consulta jove) i Cristina Alonso (coordinació artística)

Itineraris artístics: Novembre del 2017 – Desembre del 2018

Experiència artística grup estable: Novembre del 2017 – març del 2018

Recursos materials i tècnics: Graner, Hospital de dia i Consulta Jove

Àmbit territorial del projecte: Districte Sants - Montjuïc

Nombre previst de les persones que se'n beneficiaran: Grup estable: 6/8 joves

Itineraris artístics: 10/12 joves per sessió (1 per mes) = 100 – 120 joves

Presentació obra final: 100 persones

Bibliografia

- Cyrulnik, B (2010). Me acuerdo..., Gedisa. Barcelona.
 - Cyrulnik, B (2010). Los patitos feos. Gedisa. Décima edición. Barcelona
 - .Cyrulnik, B (2015). Las almas heridas. Gedisa. Barcelona.
 - Lasa, A(2016). Adolescencia y Salud Mental.Grupo5.
 - Gualtero, R. y Soriano, A. (2013) El adolescente cautivo. Gedisa. Barcelona.
-